

Ing. Jana VRUBLOVÁ

PORADENSKÁ ČINNOST

NÁZEV ZAKÁZKY: **PROGRAM OBNOVY VENKOVA – DOLNÍ ÚJEZD**

OBJEDNATEL:

OBEC:

OKRES:

KRAJ:

OBEC DOLNÍ ÚJEZD

DOLNÍ ÚJEZD

PŘEROV

OLOMOUCKÝ

ZPRACOVATELÉ:

ING. JANA VRUBLOVÁ

ING. ARCH. STANISLAV VRUBEL

DATUM:

LISTOPAD 2007

Tel.: +420 581 215 017
Fax:-
Mob.:+420 605 884 907

Ing. Jana VRUBLOVÁ, Bohuslavská 1326, 751 31 Lipník nad Bečvou

IČO: 71963162
DIČ: neplátce DPH
E-mail: vrublova@centrum.cz

„Mnozí malí lidé v mnohých malých obcích, kteří dělají mnoho malých věcí, změní tvář země.“
Staré přísloví

Vesnice je tradičním sídlem, v mnoha případech starším než blízká větší města. Tradice vesnice je po staletí dána její polohou v krajině, obrazem červených nebo šedých střech, dominantou kostela nebo zámku, sítí cest a věncem zeleně, která zahradami nebo lesem vesnici obklopuje. Vesnice si uchovávají svou typickou vazbu na krajinu, i když trvají po staletí, mění se a rostou. Její formy jsou rozdílné, jako je rozdílný lid a krajina v úrodných rovinách a v drsných vrchovinách. Každá z těchto forem má svoje zákonitosti, které vychází z konkrétních podmínek každé polohy. I soudobý venkovský dům by měl proto přispět k zachování charakteristického rázu vesnice, odlišného v jednotlivých oblastech. Vesnice je přece sídlo, které ztělesňuje tradici domova. Proto i my - ve 21. století – musíme střežit toto tisícileté dědictví, a to tím spíše, že dnešní technika umožňuje tak lehce a rychle je znehodnotit a zničit.

1. Obec a její koncepční dokumenty

Stručná charakteristika obce - stáří obce, počet obyvatel, charakter zástavby, dopravní obslužnost, pracovní příležitosti, převažující ráz krajiny, spádová oblast.

ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ A ŠIRŠÍ VZTAHY

Řešené území tvoří katastrální území Dolní Újezd u Lipníka nad Bečvou, k.ú. Skoky u Staměřic a k.ú. Staměřice, jež tvoří správní území obce Dolní Újezd. Plocha řešeného území je 791ha.

Obec Dolní Újezd se nachází v kraji Olomouckém, okrese Přerov, v Moravské bráně, jež od sebe odděluje Beskydy a Jeseníky, 3,5 km severozápadně od města Lipníku nad Bečvou. Je tvořena 3-mi místními částmi - Dolní Újezd, Skoky a Staměřice. Pro svou výhodnou polohu bylo území osídleno již v pravěku, o čemž svědčí množství prehistorických nálezů v obci i jejím okolí. Nejstarší zmínka o Dolním Újezdě je z roku 1322, uvedená v opisech zápisu z misálu, který býval na oseeké faře. Zastavěné území obce je v nadmořské výšce 276 – 330 m nad mořem. Obec spadá do správního obvodu pověřeného obecního úřadu Lipník nad Bečvou.

Vazba k Lipníku nad Bečvou jako k městu s rozšířenou působností je posílena spádovostí především ke školství, státní správě, zdravotnictví, pracovním příležitostem, za kulturou a službami.

Předmětné území (správní území obce Dolní Újezd) sousedí s následujícím katastrálním územím sousedních obcí:

- k.ú. Bohuslávky
- k.ú. Lipník nad Bečvou - Trnávka
- k.ú. Veselíčko
- k.ú. Tupec
- k.ú. Výkleky
- k.ú. Velký Újezd
- k.ú. Loučka
- k.ú. Město Libavá-Ranošov

Dopravní vztahy

Z hlediska dopravního je řešené území významné nejen pro region Přerovska a Olomoucka, ale má i celorepublikový či celoevropský význam díky trasám, které jím procházejí. Silnice I/35 (R 35) je zařazena do vybrané evropské sítě jako součást tahu E462 Brno-Olomouc-Hranice-Č.Těšín-státní hranice, do východního cípu řešeného území zasahuje trasa dálnice D1. Silnice III.třídy jsou zařazeny do ostatní silniční sítě.

Správním územím obce Dolní Újezd prochází tyto silnice:

I/35(R 35) Frýdlant-Hradec Králové-Olomouc-Valašské Meziříčí

II/437 Práslavice - Lipník nad Bečvou – Bystřice pod Hostýnem–Jablunka–napojení na silnici I/57

III/4373 Dolní Újezd-Bohuslávky-Loučka

III/43610 Velké Prosenice-Radvanice-Dolní Újezd

III/43623 Skoky-Dolní Újezd

III/03555 Staměřice-průjezdná

Silnice II/437 zabezpečuje dopravní obsluhu v řešeném území a zajišťuje místní dopravní vazby. Tato silnice byla již dříve (ještě jako silnice I/35) v úseku obce Dolní Újezd přeložena do obchvatu a v úseku obcí Skoky a Staměřice upravena a rozšířena. Síť místních, účelových a zemědělských komunikací je stabilizována.

Železniční spojení je umožněno prostřednictvím železniční stanice v Lipníku nad Bečvou nebo železniční zastávky v Oseku nad Bečvou, ležící na železniční trati ČD č. 270 Přerov-Ostrava-Bohumín, která bude rekonstruována jako součást druhého mezinárodního koridoru vysokorychlostní tratě (VRT) Břeclav-Bohumín. Jak dálnice D1, tak i koridor vysokorychlostní železnice budou představovat propojení ve směru sever - jih celoevropského významu. Silnice I/35 (R 35) je potom významným dopravním tahem ve směru západ-východ a je i součástí rychlostního propojení moravských center Brna, Olomouce a Ostravy.

Z hlediska hromadné dopravy je obec poměrně dobře zajištěna autobusy meziměstských linek, pokrytí zastávkami autobusů plně vyhovuje.

Cyklistický provoz se dnes odehrává po komunikacích vozidlových. Přes katastr obce Dolní Újezd vede trasa po silnicích III/43610, III/43623 a III/4373, v průtahu obcí se plánuje s vedením po silnici III/43623, i když je zde možné řešení i po místních komunikacích, zmíněné řešení by si však vyžádalo stavební úpravy v okolí kostela. Přes Dolní Újezd prochází značená cyklostezka č. 6058 z Tršic přes Veselíčko do Hranic. V lese nad Újezdem vede část trasy Author Šela Marathonu od Slavkova k Bohuslávčákám. Pro pěší je určena značená červená turistická trasa z Potštátu přes Hranice, Lipník nad Bečvou k prameni Odry a nově značená žlutá turistická trasa.

Na řešeném území obce Dolní Újezd se nenachází žádné stávající dopravní zařízení ani objekty vodní dopravy, ani vodní doprava není v území provozována. Územně chráněn je výhledový záměr zřídít průplavní spojení Dunaj - Odry - Labe v umělém korytě.

V území se nenachází žádné dopravní zařízení ani objekty letecké dopravy. Území je zasaženo letovým prostorem vojenského letiště Bochoř u Přerova a civilního sportovního letiště Drahotuše. Nejbližší civilní letiště s veřejnou leteckou dopravou je Ostrava-Mošnov a Brno-Tuřany.

Technická infrastruktura

Obec Dolní Újezd je včetně obou místních částí v současné době plošně plynofikována, středotlaká síť STL a síť NTL je ve správě SMP a.s. Ostrava, služebna Olomouc.

Jižním okrajem katastrů obcí vede VTL plynovod Trnávka-Olomouc DN 500 (nově rekonstruovaný úsek v délce 4,7 km), resp. DN 300 PN 40. Na tento plynovod je napojena VTL přípojka DN 100 pro řešené zastavěné území. Na okraji Dolního Újezdu je vybudována společná VTL regulační stanice 1200 m³/hod. V jednotlivých zastavěných částech jsou vybudovány středotlaké sítě. ZD Staměřice má vlastní VTL přípojku DN 100 a vlastní VTL RS 200 m³/h.

Územím vede VVTL plynovod č. 631104, DN 700.

Katastrálním územím obcí Dolní Újezd, Skoky a Staměřice a v jejich blízkosti prochází následující trasy VTL plynovodu:

- trasa č. 643022, DN 300/500, Olomouc - Trnávka
- trasa č. 643028, DN 500, Trnávka - Klopot
- trasa č. 643128, DN 300, Trnávka - Klopot. propoj

- trasa č. 643016, DN 200, Lipník SMP RS
- trasa č. 642036, DN 300/500, Trnávka - Lučice
- trasa č. 643031, DN 300, Trn.Slav.Drah.Heřman
- trasa č. 643023, DN 500, Trnáv.-Milenov-Běl.
- trasa č. 642100, DN 100, Staměřice - farma
- trasa č. 642157, DN 100, Dolní Újezd - obec
- trasa DN 100, Staměřice – Kozlov.

Území obce je napájeno elektrickou energií ze stávajícího nadzemního vedení vysokého napětí VN 22kV č.41. Dodávka elektrické energie do distribuční sítě NN a k jednotlivým spotřebitelům je zajišťována z distribučních transformoven v jednotlivých lokalitách: Dolní Újezd má 4 ks, Skoky disponují 2 ks a Staměřice 3 ks.

V řešeném území se nenacházejí žádná nadřazená vedení a zařízení VVN.

V místní části *Dolní Újezd* je vybudována komplexní vodovodní síť, která je včetně vodních zdrojů ve správě VaK Přerov. Původní zásobování pitnou vodou bylo prováděno z vodojemu Cikánka, plněného ze studny a jímacích zářezů nad vodojemem, později doplněných vzdálenějším zdrojem v údolí potoka Lubeň. Protože kapacita těchto zdrojů nebyla dostatečná, bylo zásobování obce posíleno novým prameništěm v lokalitě Trávníky (Jímací zářezy) s vodojemem, který zásoboval východní část obce zásobovacím řadem DN 150. Vodovodní síť v obci byla nedávno rekonstruována a nedostatečný zdroj v lokalitě Trávníky je nahrazen přiváděcím řadem DN 150 z vodojemu Loučka, s napojením na vodovodní síť v Bohuslávkách, ze skupinového vodovodu Přerov - Lipník nad Bečvou - Hranice. Vlastní rozvody v obci jsou DN 100, hlavní zásobovací řad procházející obcí ve směru Bohuslávky - konec obce směrem Tupec je DN 150. Místní zdroje vody nejsou v současnosti využívány.

Pro místní části *Skoky a Staměřice* byla na vodovodní síti, jež je součástí skupinového vodovodu Přerov-Lipník nad Bečvou-Hranice, vybudována čerpací stanice a výtlačný vodovodní řad DN 80 mezi Dolním Újezdem a Staměřicemi v délce 2170 m s napojením na stávající vodojem Staměřice. Před realizací této stavby byly místní části *Staměřice a Skoky* zásobovány vodou z VDJ Staměřice, do kterého byla pitná voda čerpána z jímacího území Vrchní pila. Z vodojemu je vybudován zásobovací řad DN 150, který je veden podél komunikace I/35 až do obce Skoky. Na tento řad jsou napojeny vodovodní sítě obou obcí. Po napojení místních částí Staměřice a Skoky na skupinový vodovod Přerov slouží prameniště Vrchní pila jako náhradní zdroj vody.

Lokalita Zavadička ve Staměřicích je zásobována z vrtané studny DN 300 umístěné pod vodojemem. ZD Staměřice má vybudovaný samostatný zdroj ve vlastním areálu - vrt hluboký 24m, odkud je čerpána voda do akumulace, která je umístěna ve společném objektu se samočinnou vodárnou

V obci Dolní Újezd a jejích místních částech je vybudována jednotná kanalizační síť.

V Dolním Újezdě je likvidace odpadních vod prováděna individuálně v žumpách, septicích nebo bez jakéhokoliv předčištění jsou odpadní vody vypouštěny do kanalizace či přímo do vodoteče. Stokou A, která je vyústěna do otevřeného příkopu pod objekty ZD, je odvodněna východní část obce. Zbývající část obce je odkanalizována krátkými stokami nebo přímo do potoka Lubeň, případně trativody do přilehlých zahrad.

Ve Skokách jsou rovněž zaústěny nedostatečně čištěné odpadní vody ze septiků nebo vůbec nečištěné vody do jednotné kanalizace. Páteří kanalizace je stoka A, uložená podél silnice I/35. Veškeré vody z kanalizace jsou vyústěny jedinou výustí do strže pod obcí.

Izolovaná místní část Mokří je samostatně odkanalizována podél silnice I/35 do silničního příkopu s minimálním průtokem.

Ve Staměřicích funguje jednotná kanalizace, která vznikla zatrubňováním příkopů, a nemá revizní šachty. Páteř kanalizace tvoří stoky A a AB, odvodňující ulici od motorestu až po vyústění do příkopu - Mokřiny. Stoky C a B odvádějí vody z části Zavadička a jsou vyústěny do příkopu podél silnice I/35.

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Matričně spadal Dolní Újezd pod faru Osek, od roku 1788 pod vlastní lokálii s matrikou a od roku 1859 se obec stala sídlem fary. Součástí obce byla nejprve samostatná osada Skoky, která se však v matrice nijak neodlišovala, později se připojily i Staměřice. Statistické údaje ČSÚ odhalily počty obyvatel celého správního obvodu Dolního Újezdu. Ve sledovaných letech měla obec převážně snižující se počet obyvatel, obrat nastal v roce 2001, kdy počet trvale bydlících obyvatel výrazně vzrostl. Územní plán na tento trend reaguje vhodným a dostatečně kapacitním dimenzováním rozvojových ploch – hlavně bydlení a vybavenosti.

Vývoj počtu obyvatel ve sledovaných letech je následující:

Rok	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel celkem	1172	1119	1110	1058	1134

KULTURNÍ PODMÍNKY

V současnosti je urbanistická struktura obce Dolní Újezd i jejích místních částí v zásadě vybudována a stabilizována. Urbanistická struktura má v každé části odlišný charakter:

-Dolní Újezd

Zástavba obce Dolní Újezd je typu návěsního, centrum obce tvoří typická návěs s kostelem, ze které vybíhá řada ulic, obestavěných rodinnou bytovou zástavbou.

-Skoky

Skoky jsou obcí ulicového charakteru, příjezdové komunikace, které komunikují se silnicí II.tř., jsou obestavěny obytnou nízkopodlažní rodinnou zástavbou, volně řazenými objekty.

-Staměřice

Tato místní část připomíná na první pohled také ulicovku, pouze kolem kapličky je situovaná menší návěs. Příjezdové komunikace navazují na silnici II.tř. a společně s ní tvoří určující prvek - dopravní skelet.

Zástavbu obcí tvoří většinou obytná zástavba rodinných domků, původní zástavbu lze charakterizovat jako typicky venkovskou, současná forma zástavby se spíše přiblížila městskému typu rodinného bydlení. Základní občanská vybavenost je rozmístěna stejnoměrně po území obcí a tvoří samostatné velké areály.

V jihovýchodní části obce Dolní Újezd je situována potravinářská výroba -míchárna koření. Provoz těžby surovin či jiný průmyslový závod v obci není. Na území obce je umístěna pouze zemědělská a lesní výroba. Hospodaří zde ZD Podzámčí, firma Podzámčí zemědělská a.s., Agrochov Jezernice a Troubecká hospodářská a.s.

V místní části Dolní Újezd a ve Staměřicích jsou navrženy plochy pro výrobu a podnikatelské aktivity, umístění je řešeno tak, aby byly lokality dopravně napojitelné a obsluhovatelné a navazovaly na stávající výrobní areály. Plochy pro výstavbu rodinných domů jsou navrženy v každé místní části obce tak, aby navazovaly na současnou zástavbu, zejména v jejích okrajových částech. Přednostně se počítá s dostavbou proluk v obci.

V Dolním Újezdě je navržena plocha pro odpočívku u nové rychlostní komunikace R35 jako smíšená zóna pro dopravní služby a občanskou vybavenost. Stávající zařízení občanské vybavenosti postačují aktuálně i výhledově, přesto je v řešení územního plánu uvažováno s návrhovými plochami pro příp. výstavbu zařízení občanské vybavenosti, například ve Staměřicích ve vazbě na motorest. Dále je umožněno zřizování služeb a obchodních jednotek přímo v obytných zónách za předpokladu dodržení určitých regulačních podmínek.

Předpokládá se i nadále za dominantní funkci obcí Dolní Újezd-Skoky-Staměřice – bydlení ať již jako bydlení venkovského typu nebo bydlení předměstského typu.

ARCHITEKTONICKÁ HODNOTA OBJEKTŮ

Nemovitá kulturní památka

V řešeném území se nenachází kulturní památky zařazené do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek.

Ochranné pásmo nemovitě kulturní památky

V řešeném území (k.ú. Dolní Újezd, Skoky a Staměřice) není situováno ochranné pásmo nemovitě kulturní památky.

Památková rezervace

V řešeném území (k.ú. Dolní Újezd, Skoky a Staměřice) není situována památková rezervace.

Vesnická památková zóna

V řešeném území (k.ú. Dolní Újezd, Skoky a Staměřice) není situována vesnická památková zóna.

Území archeologického zájmu

Z hlediska ochrany archeologických památek je řešené území územím s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Při náhodném nálezu archeologických prvků, musí být postupováno podle §22 a 23 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Památky místního významu

V řešeném území (k.ú. Dolní Újezd, Skoky a Staměřice) jsou rozmístěny tzv. „památky místního významu“, na které se sice nevztahuje ochrana podle zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, nicméně dotvářejí kolorit obce a jejich zachování „in situ“ považujeme za nezbytné. Jde o tyto objekty:

k.ú. Dolní Újezd:

- kostel sv. Havla
- kamenný kříž u kostela
- socha sv. Panny Marie Hostýnské u kostela (z r. 1904)
- litinový kříž u. čp. 99 (z r. 1909)
- kamenný kříž - za česačkou (z r. 1906)
- kamenný kříž u silnice do Oseka (z r. 1853)
- fara
- kamenný kříž ústřední na hřbitově
- památník 1.světové války u statku č.p. 17
- statek č.p. 17 – výklenek U božího těla

k.ú. Skoky:

- kaple sv. Jana Nepomuckého
- kamenný kříž před kaplí (z r. 1881)
- boží muka u silnice směr Veselíčko

k.ú. Staměřice:

- kaple sv. Antonína v lese u studánky
- kamenný kříž u silnice na Olomouc (poškozen)
- kaple (z r. 1905)

Objekty vybavenosti a výroby se chovají k vesnickému prostředí vhodně - použitými materiály, hmotovou skladbou a tvarem střech (objekt Obecního úřadu, požární zbrojnice, pohostinství a pošty, smíšeného zboží a další vybavenosti).

URBANIZAČNÍ PŘEDPOKLADY

V současnosti je urbanistická struktura obcí Dolní Újezd, Skoky a Staměřice v zásadě vybudována a stabilizována. V obcích se nepředpokládá masivní územní rozvoj, který by urbanistickou strukturu zásadně změnil. Proto návrh rozvojových lokalit respektuje stávající urbanistickou koncepci a dále ji rozvíjí i s ohledem na kulturní a přírodní podmínky sídla.

Zásady urbanistického návrhu vycházejí z potřeby stabilizovat a rozvíjet stávající funkce a hodnoty v území, a podporovat činnosti, které jsou dány změněnými společenskými podmínkami (např. rozvoj cestovního ruchu, výrobní služby, čistá výroba), dále stabilizovat a rozvíjet přírodní potenciál území.

Hlavní potřeba v budoucnu bude směřována k vytvoření plně funkčního lokálního systému ekologické stability a vyrovnání demografické struktury obce.

Obytnou zástavbu umísťovat především v prolukách zastavěného území, teprve po vyčerpání těchto rezerv při zvýšeném zájmu o výstavbu rodinných domů realizovat výstavbu v návrhových lokalitách.

Podporovat přestavbu starých zemědělských usedlostí pro funkci bydlení a doplňkových funkcí podle funkčních regulativů k jednotlivým funkčním plochám v území.

Usměrňovat umísťování drobné vybavenosti a služeb do centrální části obcí hlavně formou vestavby do stávajících objektů.

Chráněné ložiskové území (CHLÚ)

Na katastrálním území obce Dolní Újezd, Skoky a Staměřice se v souladu s platnými ustanoveními zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství v platném znění, *nenachází* chráněná ložisková území.

Dobývací prostor (DP)

Na katastrálním území obce Dolní Újezd, Skoky a Staměřice se v souladu s platnými ustanoveními zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství v platném znění, *nenachází* dobývací prostory.

Výhradní ložisko nerostů

Na katastrálním území obce Dolní Újezd, Skoky a Staměřice se v souladu s platnými ustanoveními zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství v platném znění, *nenachází* výhradní ložisko nerostů.

Občanská vybavenost:

Obec Dolní Újezd a jeho místní části mají základní občanskou vybavenost:

a/ Vzdělání

mateřská školka

ve Staměřicích

základní škola v Dolním Újezdě I.stupeň, II.stupeň v Lipníku nad Bečvou a Velkém Újezdě

b/ Zdravotní a sociální péče

lékař pro dospělé v Dolním Újezdě
 dětský lékař 1x za čtrnáct dnů v Dolním Újezdě
 zubař v Dolním Újezdě
 gynekolog v Přerově, Lipníku nad Bečvou

c/ Zájmové aktivity

knihovna v Dolním Újezdě, na Skokách i ve Staměřicích
 3 kulturní sály v Dolním Újezdě (250 míst), na Skokách (60 míst) i ve Staměřicích (50 míst)
 tělocvična využívají se kulturní sály a základní škola
 hřiště fotbalové hřiště
 ostatní aktivity myslivecká chata

d/ Maloobchodní síť

prodejna smíšeným zbožím 1x Jednota a 1x prodejna soukromého podnikatele v DÚ, na Skokách a Staměřicích

e/ Stravování

školní jídelna rozváží jídla v jídlonosičích

f/ Správa a řízení

obecní úřad v Dolním Újezdě
 pošta v Dolním Újezdě
 farní úřad pro Dolní Újezd a Skoky v Dolním Újezdě, pro Staměřice ve Velkém Újezdě
 hřbitov v Dolním Újezdě, Staměřice ve Velkém Újezdě
 matrika Lipník nad Bečvou
 stavební úřad Lipník nad Bečvou
 úřad práce Přerov
 finanční úřad Hranice
 policie Lipník nad Bečvou
 katastrální úřad Přerov
 soud, státní zastupitelství Přerov
 krajský úřad Olomouc
 krajská hygienická stanice Olomouc

g/ Spolky, sdružení

Sdružení dobrovolných hasičů Dolní Újezd
 Sdružení dobrovolných hasičů Skoky
 Sdružení dobrovolných hasičů Staměřice
 TJ Sokol
 Český svaz chovatelů
 Myslivecké sdružení

h/ Vyšší občanská vybavenost

Zařízení vyšší občanské vybavenosti v obci není a ani není orientačně počítáno. Spádovost za vyšší občanskou vybaveností je stabilizovaná na Lipník nad Bečvou, Přerov, příp. Olomouc.

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY A ZELEŇ

Geomorfologické a geologické poměry

Zkoumaná oblast se rozkládá v geomorfologickém celku Hercynského taxonomického systému, v provincii Česká vysočina, subprovincii Krkonoško-jesenické (Sudetské), Jesenické oblasti, celku Nízký Jeseník, podcelku Oderské vrchy.

Obec Dolní Újezd se nachází v přírodním útvaru Moravská brána, 3,5 km severozápadně od Lipníku nad Bečvou, v nadmořské výšce 276 - 330 m n.m.

Ploché pahorkatiny zvrásněných kulmových vrstev jsou v této oblasti vyplněny neogenními sedimenty se zbytky morén a značnými sprašovými pokrivy, jež mohou být mnohdy využitelné jako cihlářská hlína. Převážně se v území vyskytuje drobový pískovec místy s křemennými žilami, slepence, jílovité břidlice a vápence.

Půdní poměry

Zájmové území se nachází částečně v okrajové části nivy řeky Bečvy a jejich přítoků. Prostor okraje aluviální nivy je zastoupen silnější vrstvou pokravných hlín a hlinitých písků. Hlinitý písčité štěrk se pohybuje v hloubkách 3-5 m pod terénem. Podzemní voda je vázána na blízkost vodoteče nebo na nepravidelný puklinový režim v navětralých a zvětralých horninách.

Většinu katastrálního území sledovaných obcí pokrývají pole, louky na převážně hlinitých půdách, jde o půdy středně bohaté na minerály.

Klimatické poměry

Dle Mapy klimatických oblastí Československa (Geografický ústav ČSAV, 1971) se řešené území nachází v klimatické oblasti – mírně teplé klimatické oblasti MT 10.

Mírně teplou klimatickou oblast MT 10 charakterizují dlouhé, teplé a mírně suché léto, krátké přechodné období s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem a krátká, mírně teplá, velmi suchá zima s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Mírně teplá klimatická oblast se vyznačuje těmito hodnotami:

- počet letních dnů	40 - 50
- počet dnů s prům. teplotou 10°C a více	140 - 160
- počet mrazových dnů	110 - 130
- počet ledových dnů	30 - 40
- prům. teplota v lednu	-3° až -4°
- prům. teplota v červenci	17° - 18°
- prům. teplota v dubnu	6° - 7°
- prům. teplota v říjnu	7° - 8°
- prům. počet dnů se srážkami 1 mm a více	100 - 120
- srážkový úhrn ve vegetačním období	400 - 450
- srážkový úhrn v zimním období	250 - 300
- počet dnů se sněhovou pokrývkou	60 - 80

- počet dnů zamračených	120 - 150
- počet dnů jasných	40 - 50

Charakteristiky proudění vzduchu jsou výrazně ovlivněny reliéfem (zejména protáhlým tvarem Moravské brány). V Dolním Újezdě ani blízkém okolí není větroměrná stanice, takže konkrétní údaje o proudění vzduchu nejsou k dispozici. V prostoru Moravské brány lze předpokládat převládající proudění z jihozápadního a severovýchodního kvadrantu. V členitějším reliéfu severozápadní části území se projevuje velká místní proměnlivost proudění.

Lokální klimatické rozdíly jsou způsobeny především proměnlivým osluněním různě exponovaných povrchů. Pro údolní polohy je příznačný výskyt teplotních inverzí, někdy doprovázených mlhou.

Hydrologické poměry

Území přísluší do povodí řeky Bečvy.

V zájmovém území se nacházejí vodoteče ve správě Zemědělské vodohospodářské správy, územní pracoviště Přerov :

Potok Lukavec (jeho horní část), číslo hydrolog. pořadí 4-11-02-060, ev. č.3-118-1 plocha povodí 10,473km².

Potok Lubeň, číslo hydrolog. pořadí 4-11-02-054, ev. č. 3-69-1, plocha povodí 8,338 km².

Tok Dolní Újezd, ev.č. 3-19-1 horní větev "A" a "B", končící poblíž silnice D.Újezd - Bohuslávky (jedná se o pravobřežní přítok Trnávky severně nad obcí Trnávka). Obě větve toku mají upravené zpevněné koryto v celé délce.

Tok J - jedná se o silniční rigol podél silničního násypu komunikace I/35 s občasným průtokem. Pravostranný přítok Trnávky. Správcem je SSOK Olomouc.

Všechny výše uvedené toky jsou v dobrém technickém stavu, žádný z těchto toků nemá ochranné pásmo. Na žádném z toků není stanoveno zátopové území. V současné době ani v blízké budoucnosti se neuvažuje provádět na těchto vodotečích jakékoliv investiční záměry. Pro zvýšení kvality v uvedených tocích je potřeba vyřešení likvidace odpadních vod v jednotlivých obcích.

Vodnost toků není příliš vysoká, rozložení průtoků v tocích je v průběhu roku přirozeně rozkolísané. Obecně nejvíce vody odteče v jarních měsících, nejméně koncem léta a na podzim, kdy řada drobnějších toků obvykle vysychá.

Pod obcí Staměřice se nachází několik rybníků, v současné době neudržovaných a zarostlých přesličkou, rákosem, okřehkem, místy se vyskytují jednotlivé dřeviny, vhodné by bylo doplnit břehové porosty. Umělé vodní nádrže se v území nevyskytují.

Životní prostředí

Ovzduší

Nejvýznamnějšími škodlivinami, které se v posledních letech výrazně podílejí na zhoršování životního prostředí v zájmovém území jsou především chlorované uhlovodíky, dusíkaté látky a těžké kovy. Jejich původ nacházíme v zemědělské výrobě, v případě těžkých kovů pak i v průmyslové výrobě, tepelné energetice a dopravě. Produkované sloučeniny mají především karcinogenní účinky, a proto musí být ochrana životního prostředí zaměřena zejména na omezení jejich pronikání do ekosystémů a potravního řetězce a nejlépe realizovat prevenci vzniku těchto škodlivin.

Problematika těžkých kovů, zejména olova, rtuti, kadmia je svázána jednak s průmyslovými hnojivými a ochrannými prostředky, u olova především s automobilovou dopravou a se spalováním fosilních paliv.

Určitými zdroji znečištění v území jsou v současnosti především:

- silniční doprava (zejm. zdroj oxidu uhelnatého, oxidů dusíku, uhlovodíků a prachu) – míra znečištění je závislá především na intenzitě dopravy,
- lokální topeniště na tuhá paliva (zejm. zdroj prachu, oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého, oxidů dusíku, případně i dalších toxických látek vznikajících při spalování plastů), dosud v území přežívající i přes provedenou plynofikaci,
- chovy hospodářských zvířat (zejm. zdroj amoniaku a pachových látek),
- větrná eroze, způsobující především v předjarním a časně jarním období díky přenosu prachových částic z polí zvýšenou prašnost v obci.

K základním navrhovaným opatřením k ochraně kvality ovzduší v obci patří:

- provozování zdrojů znečištění ovzduší v souladu s ustanoveními zákona č. 83/2002 Sb. (o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů,
- snižování emisí do ovzduší v souladu s národním programem a zpracovávaným krajským programem snižování emisí,
- omezení emisí páchnoucích látek z chovů hospodářských zvířat do obytné části zastavěného území - úpravami technologie chovu, technickými opatřeními, snížením kapacity, případně i výsadbou izolační zeleně,
- přednostní využívání ekologických způsobů vytápění (zejm. plyn, příp. elektrická energie), event. vydání obecní vyhlášky ve smyslu přílohy č. 11 k zákonu č. 86/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která zakazuje obyvatelům spalování nekvalitních druhů paliv ve správním obvodu obce,
- vytvoření podmínek pro snižování působení větrné eroze pomocí realizace navržených výsadeb krajinné zeleně,
- zpracování místního programu ke zlepšení kvality ovzduší podle § 7 odst. 6 a podle přílohy č. 3 zákona č. 86/2002 Sb., případně i zpracování místního programu snižování emisí podle § 6 odst. 5 zákona, navazujících na krajské programy.

Voda

Kvalita povrchových a podzemních vod v území je negativně ovlivněna zejména vlivem smyvu půdních částic a průsaků hnojiv a jiných chemických látek z pozemků orné půdy.

Ke znečištění vod přispívají také komunální odpadní vody svedené bez čištění do koryt místních potoků, případně prosakující z jímek a septiků.

Potenciálními zdroji kontaminace vod jsou dále silniční a účelová zemědělská doprava (zejména úniky ropných látek), nezabezpečené skládky odpadu (v závislosti na jejich lokalizaci ve vztahu k vodotečím a horizontům podzemních vod a na povaze ukládaného materiálu) a areály zemědělské výroby (splachy a průsaky kontaminovaných vod).

Snížení kvality vody v některých vodních tocích souvisí i s narušením jejich přirozených samočisticích schopností vlivem regulací koryt a s jejich malou vodností.

Základní návrhy k řešení problematiky znečištění povrchových a podzemních vod v zájmovém území jsou následující:

- jímat a čistit veškeré komunální a výrobní odpadní vody,
- zajistit realizaci protierozních opatření, zabraňujících smyvu ze zemědělské půdy do vodotečí,
- nepřipustit zakládání polních hnojišť řádně nezabezpečených proti únikům nežádoucích látek,

- revitalizačními opatřeními posílit samočisticí schopnosti regulovaných vodních toků.

Eliminace průsaků nežádoucích látek ze zemědělsky obhospodařovaných pozemků je podmíněna především zodpovědným používáním hnojiv a agrochemikálií.

Půda

Negativní vlivy na kvalitu půdního pokryvu řešeného území mají zejména:

- vodní a větrná eroze působící nejvíce na velkoplošně obhospodařovaných plochách orné půdy a chmelnic – vodní eroze postihuje zejména dlouhé a příkřejší nedělené svahy, větrná eroze zejména obnažená temena hřbetů a návětrné svahy na odvodněných pozemcích,
- zatížení půd toxickými látkami či látkami různého původu měnicími nevhodně chemismus půd.

Účinné řešení problematiky půdní eroze a zatížení půd toxickými látkami vyžaduje zpracování odborných studií (v případě půdní eroze např. v rámci komplexních pozemkových úprav). Pro realizaci protierozních opatření lze do značné míry využít návrhu územního systému ekologické stability (především liniových prvků, ale i některých biocenter či plošných interakčních prvků). Vedlejší protierozní funkcí bude také vzhledem ke své poloze napříč svahy plnit těleso dálnice D 1.

Krajina, vegetační kryt, kostra ekologické stability

Řešené území má charakter kulturní krajiny, jejíž ráz určují vedle proměnlivě dynamického reliéfu především různé způsoby využití. Krajina je historicky dlouhodobě osídlena, a tak následkem lidské činnosti zde došlo ke změnám ve vegetačním krytu.

Dohromady zájmová oblast disponuje zemědělskou půdou o rozloze 659,9 ha (Dolní Újezd 368,4 ha, Skoky 165,5 ha, Staměřice 126 ha). Charakteristické pro zemědělskou půdu celého řešeného území je vysoké procento zornění a značné zastoupení travních porostů, chmelnic a luk. Velkoplošné obhospodařování většiny zemědělské půdy způsobované intenzifikací zemědělské výroby se v krajině projevuje přítomností řady doprovodných negativních jevů. K nejzávažnějším z nich patří snížení ekologických a estetických hodnot krajiny, snížená prostupnost krajiny, přítomnost chemikálií v půdách kvůli chemizaci v zemědělství, v podzemních vodách i ve vodotečích zrychlený odtok vody spojený s rozvojem půdní eroze a vznikem povodňových situací v níže položených oblastech, celková nadměrná eutrofizace krajiny (obohacení živinami) spojená se šířením ruderální (plevelné) vegetace, regulace některých vodních toků a snížené zastoupení ekologicky a esteticky významné vegetace. Odvodněním původně zamokřených pozemků bylo zlikvidováno mnoho cenných mokřadních biotopů, výrazně poklesl podíl rozptýlené dřevinné vegetace, rušením polních cest došlo ke snížení celkové prostupnosti krajiny, obraz krajiny byl ochuzen o doprovodnou vegetaci podél těchto cest.

Z hlediska krajinného rázu jsou významné zalesněné pozemky v severní části řešeného území. Největší plochu zabírají lesy na k.ú. Skoky - 6,6 ha, necelých 6 ha na k.ú. Dolní Újezd a něco málo přes 3 ha ve Staměřicích.

Následující seznam sestává z různých typů geobiocénů, jež jsou zastoupeny v území:

- zakrslé bukové doubravy
- bukové doubravy
- typické bukové doubravy
- lipobukové doubravy
- javorové doubravy s ptačím zobem
- dubové bučiny
- typické dubové bučiny
- dubojedlové bučiny
- typické bučiny

- bučiny s javorem
- doubravy dubu letního
- lipové doubravy dubu letního
- habrojilmové jasaniny
- jasanové olšiny
- olšiny

Největší aktuální ekologický význam v krajině mají vegetační společenstva blízká přírodnímu stavu, důležitá pro uchování přirozeného genofondu krajiny. Plochy s těmito společenstvy vytvářejí kostru ekologické stability krajiny a jsou obvykle obecně označovány jako ekologicky významné segmenty krajiny (EVSK). V řešeném území byly některé ekologicky cennější segmenty vyhlášeny v rámci zpracování dokumentace generelu místního územního systému ekologické stability. Nejvýznamnějšími prvky kostry ekologické stability byly navrženy lokální biocentra nebo jejich části, ostatní prvky kostry byly potom podle svého charakteru a prostorových parametrů navrženy jako součásti biokoridorů spojujících biocentra, nebo jako interakční prvky.

Z estetického hlediska jsou významnými krajinnými prvky i některé další liniové a skupinové porosty dřevin (např. ovocná stromořadí kolem silnic a některých polních cest či porosty na dochovaných mezích) a zatravněné drobnější sady v nejbližším okolí obcí.

V krajině řešeného území lze navrhnout různá opatření, která se příznivě promítnou v jejím ekologickém i estetickém stavu. K hlavním navrhovaným a doporučeným opatřením patří:

- výsadby a rekonstrukce stromořadí podél polních cest a silnic, a to buď z domácích listnatých dřevin (např. lípa malolistá, lípa velkolistá, javor mléč, jasan ztepilý, dub letní), nebo z tradičních odrůd ovocných dřevin odolných proti běžným chorobám,
- zvyšování podílu geograficky původních dřevin (zejm. domácích druhů dubu, buku, habru, lip, javorů, jedlí) v lesních porostech s přírodě vzdálenou dřevinnou skladbou,
- zajištění legislativní i faktické ochrany ekologicky významných lokalit,
- zachování dosud neupravovaných úseků vodních toků v přirozeném stavu,
- revitalizace výrazně regulovaných vodních toků ,
- likvidace a zabránění šíření nežádoucích druhů rostlin,
- zatravnění (příp. zalesnění) zorněných pozemků ve IV. a V. třídě ochrany ZPF,
- vytváření územního systému ekologické stability.

Skládky

V řešeném území není v provozu řízená skládka odpadu. Domovní odpad je ukládán do nádob – kontejnerů - a odvážen na řízenou skládku mimo k.ú. Dolní Újezd, Skoky i Staměřice.

Hluk

Kromě hluku z dopravy existují bodové zdroje hluku. V řešeném území nejsou však takové zdroje hluku významné. Doporučuje se vhodné ozelenění výrobních areálů a komunikací ochrannou zelení a změny technologie (hluk vzniká často použitím nevhodných technologických postupů výroby).

Ochrana přírody a krajiny

Zvláště chráněná území

Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze dle § 14 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, vyhlásit za zvláště chráněná.

V řešených katastrech se dosud nenachází žádné zvláště chráněné území.

Významné krajinné prvky

V rámci obecné ochrany přírody a krajiny dle zákona č. 114/1992 Sb. mají zvláštní postavení významné krajinné prvky - ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, jež utvářejí její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability (§ 3 písm. b). Významnými krajinnými prvky jsou obecně lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a dále jiné části krajiny, které příslušný orgán ochrany přírody zaregistruje podle § 6 zákona.

V řešeném území se nacházejí z obecně vyjmenovaných významných krajinných prvků lesy, vodní toky, rybníky a údolní nivy. Významné krajinné prvky registrované podle § 6 zákona v území nejsou zastoupené.

Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívat je lze pouze tak, aby nedošlo k ohrožení nebo narušení jejich ekostabilizující funkce (§ 4 odst. 2 zákona).

Ochrana krajinného rázu

K zabezpečení ochrany krajinného rázu katastru existuje legislativní opora zejména v zákoně č. 114/1992 Sb. Zákon v § 12 odst. 1 praví: *"Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině."*

Krajinný ráz je chráněn celoplošně, přičemž význam jeho ochrany stoupá souběžně s estetickou hodnotou jednotlivých partií krajiny. K umístování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz je nezbytný (podle odstavce 2 § 12 zákona č. 114/92 Sb.) souhlas orgánu ochrany přírody

Z hlediska celkové ochrany krajinného rázu řešeného území je důležité veškeré zásahy do krajiny provádět citlivě především s ohledem na charakter reliéfu a zachování esteticky významných krajinných struktur (zejm. lesních celků a jiných ploch se vzrostlou vegetací a přirozených úseků vodních toků). Při realizaci navržené zástavby je třeba dbát na zachování vesnického charakteru sídel (nízká podlažnost, tradiční půdorysné řešení, tradiční tvary a orientace střech, přiměřená výsadba vyšších dřevin v zahradách atd.).

Památné stromy

Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit dle § 46 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. za památné stromy.

V k. ú. Dolní Újezd, Skoky a Staměřice není vyhlášen žádný památný strom.

Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji (§ 46 odst. 2 zákona). V ochranném pásmu není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost, např. výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace (§ 46 odst. 3 zákona).

1.1. Urbanistická studie a územně plánovací dokumentace - druh dokumentace, zpracovatel, způsoby projednání s občany a začlenění požadavků obce, stav schvalování . Návaznost na koncepční dokumenty vyšších územních celků.

Územní plán obce:

Obec Dolní Újezd má schválený územní plán obce (ÚPO), který je závazným podkladem pro stavební činnost v obci.

Pořízení územního plánu obce zajišťoval pro Obec Dolní Újezd jako pořizovatel Městský úřad Lipník nad Bečvou, odbor regionálního rozvoje. Pořízení ÚPO probíhalo v souladu s právními normami, které upravují výše zmíněnou činnost (zákon 50/1976 Sb. „stavební zákon“-v platném znění a související prováděcí vyhlášky). V rámci projednávání jednotlivých etap (dle stavebního zákona) se do celého procesu zapojila i veřejnost v rámci veřejných projednávání ÚPD a dále v rámci schvalování jednotlivých etap v ZO formou veřejných zasedání ZO.

Identifikační údaje o ÚPO:

Objednavatel:	Městský úřad Lipník nad Bečvou, odbor regionál.rozvoje
Zhotovitel:	S-projekt plus, a.s. projektová a inženýrská činnost Tř. Tomáše Bati 508, 762 73 Zlín Tel.: 577 594 111

Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje:

PRÚOOK na základě analytických prací (SWOT analýza,...) a na základě strategických vizí stanovil čtyři problémové okruhy Olomouckého kraje, které je především nutné podporovat pro urychlení a lepší vyváženost rozvoje Olomouckého kraje.

Problémové okruhy:

- ekonomický rozvoj
- technická vybavenost, dopravní přístupnost a obsluha území
- životní prostředí
- venkov a zemědělství

POV při stanovování priorit, které jsou zřejmé hlavně ze seznamu akcí, vycházel ze zpracovaného PRÚOOK a volil taková témata a priority, aby oba dokumenty byly v souladu.

1. EKONOMICKÝ ROZVOJ

Podporovat rozvoj stávajících a potenciálních ekonomických aktivit, jejichž obsah by bylo v co možná největší míře exportovat do zemí, jejichž kupní síla a poptávka po daném zboží by zabezpečila růst výkonů v kraji. V tomto ohledu je nutné zabezpečit a v maximální míře usnadnit přístup ke stávajícím nástrojům pro podporu exportu, zajišťovaných zejména vládními agenturami.

GLOBALNÍ CÍL:

Celkovým cílem problémového okruhu „Ekonomický rozvoj“ je podpora rozvoje dynamické podnikatelské základny průmyslových, zemědělských, obchodních podniků, podniků služeb a aktivit cestovního ruchu při řešení problémů na trhu a vytváření příhodných podmínek trvale udržitelného konkurenceschopného prostředí. Jeho naplnění spočívá ve zvýšení ekonomické výkonnosti a dosažení globální konkurenceschopnosti kraje.

SPECIFICKÉ CÍLE:

Posilování výzkumu a vývoje, včetně transferu jejich výsledků do praxe

Vytvoření podmínek pro investování a restrukturalizaci průmyslové infrastruktury

Podpora a rozvoj podnikání a proexportních politik

Podpora rozvoje cestovního ruchu

POV naplňuje ekonomický rozvoj z hlediska velikosti sídla a urbanistické koncepce:

- návrh rozvojových ploch pro služby a podnikání
- stabilizace stávajících ploch pro podnikatelské subjekty.

2. TECHNICKÁ VYBAVENOST, DOPRAVNÍ PŘÍSTUPNOST A OBSLUHA ÚZEMÍ

Kvalitní technická a dopravní infrastruktura je předpokladem pro úspěšný ekonomický rozvoj kraje, hraje důležitou roli při posuzování kvality života v něm a v neposlední řadě má též výrazný vliv na životní prostředí. Smyslem tohoto problémového okruhu je vytvořit takové podmínky v oblasti technické infrastruktury, které by jasným způsobem podporovaly rozvoj ekonomických aktivit za předpokladu udržitelného stavu životního prostředí nebo dokonce zvýšení jeho kvality a které by obyvatelům kraje usnadňovaly komunikaci s jejich okolím.

GLOBÁLNÍ CÍL:

Cílem tohoto problémového okruhu je zajistit rozvoj technické a dopravní infrastruktury za účelem zlepšení podmínek ekonomického rozvoje kraje a za účelem celkového zkvalitnění života obyvatel kraje.

SPECIFICKÉ CÍLE:

Zvýšit dopravní přístupnost a prostupnost kraje

Zvýšit kvalitu vodohospodářských služeb

Zvýšit efektivnost energetického hospodářství

Zvýšit dostupnost a užívání informačních technologií v ekonomické i společenské sféře

POV svým dílem může částečně přispět v rozsahu svých možností k řešení problémového okruhu - Technická vybavenost, dopravní přístupnost a obsluha území v těchto oblastech:

- opravami místních obslužných komunikací bude podpořena lepší dopravní dostupnost a lepší obsluha území,
- rekonstrukcí místního vodovodu bude podpořeno lepší a kvalitnější zásobování obyvatel pitnou vodou,
- dobudováním kanalizace vč. kořenových ČOV bude vyřešena likvidace odpadních vod obce.

3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ve srovnání s ostatními kraji je stav životního prostředí Olomouckého kraje dobrý, i když i v tomto území se projevují některé negativní vlivy. Díky přírodním, historickým a kulturním předpokladům nabízí kraj vysoký potenciál pro turistiku a využití v oblasti cestovního ruchu. Smyslem tohoto problémového okruhu je zachovat ekologicky cenné oblasti kraje, zamezit jejich degradaci, stabilizovat a přeměňovat ty oblasti, které představují ekologicky nestabilní prostory a obecně chránit životní prostředí kraje v souladu s pravidly udržitelného rozvoje tak, aby do budoucna docházelo ke zhodnocování krajiny a životního prostředí vůbec.

GLOBALNÍ CÍL:

Posílit prostředí pro trvale udržitelný rozvoj životních podmínek obyvatel a konkurenceschopných hospodářských činností.

SPECIFICKÉ CÍLE:

Rovnováha lidských zásahů, společenských a hospodářských potřeb s kvalitou životního prostředí

Omezit vliv a produkci škodlivin a odpadů

Zlepšit ekologickou funkčnost krajiny a zvláště chráněných částí přírody

POV svým dílem může částečně přispět v rozsahu svých možností k řešení problémového okruhu - Životní prostředí v těchto oblastech:

-realizací systému ÚSES bude zvýšena ekologická funkčnost krajiny a dále budou podporovány i její estetické funkce (v návaznosti na podporu turistického ruchu),

-péčí a údržbou o plochy zeleně přispěje obec ke kvalitnímu životnímu prostředí obce.

-vyřešením likvidace odpadních vod přispěje obec k ochraně životního prostředí samotné obce a také v rámci povodí Bečvy.

4. VENKOV A ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělství v kraji je stejně jako v ostatních oblastech ČR negativně ovlivňováno nedokončenou transformací, projevující se složitou finanční situací u všech forem zemědělské prvovýroby, která v současné době představuje jejich přímé existenční ohrožení. Problematická je rovněž konkurenceschopnost produktů zemědělské výroby ve srovnání s dovozem potravin ze zemí s vyspělými ekonomikami, dále chybí propracovaný institucionální rámec, který by odpovídal požadavkům trhu, téměř neexistuje kapitálová provázanost na zpracovatelské kapacity.

Realizace navrženého opatření je klíčovým prostředkem k dosažení účelné údržby krajiny bez negativních dopadů na zachování kulturního rozvoje venkova a ochrany životního prostředí. Vytváří předpoklad pro přežití zemědělského stavu v kraji a podporuje jeho trvale udržitelný rozvoj.

GLOBALNÍ CÍL:

Základním cílem tohoto problémového okruhu je posílit ekonomickou a sociální stabilitu venkovského prostoru. Posílení této stability lze považovat ve dvou specifických cílových oblastech, kterými jsou:

-zvvyšování konkurenceschopnosti zemědělství a zpracovatelského průmyslu

-zachování, obnova a rozvoj venkova včetně krajinného rázu s cílem zvýšit příjmy venkovského obyvatelstva.

SPECIFICKÉ CÍLE:

Dosáhnout vysoké intenzity a produktivnosti kvalitní rostlinné a živočišné výroby v příznivých produkčních oblastech kraje

Posilovat úlohu zemědělství v péči o krajinu a životní prostředí

Rozvoj infrastruktury a osídlení venkova

POV svým dílem může částečně přispět v rozsahu svých možností k řešení problémového okruhu - Venkov a zemědělství v těchto oblastech:

-všemi akcemi ze seznamu POV bude realizován rozvoj infrastruktury osídlení venkova, hlavně pak bude kladen důraz na rozvoj zdravého životního prostředí, kvalitu urbánního prostředí a rozvoj vybavenosti, aby bylo obyvatelstvo v sídle stabilizováno a nedocházelo k vysídlování z vesnice.

Plán rozvoje Mikroregionu Lipensko:

Rozvojový projekt Mikroregionu Lipensko na základě analytických prací, analýz a na základě strategických vizí stanovil hlavní cíle strategického rozvojového plánu.

Navržené aktivity POV jsou v souladu a naplňují svým obsahem Plán rozvoje Mikroregionu Lipensko.

Plán rozvoje Mikroregionu Pobečví:

Rozvojový projekt Mikroregionu Pobečví má stanovené hlavní cíle strategického rozvojového plánu:

- Ekonomický rozvoj
- Krajina a životní prostředí
- Technická a sociální infrastruktura
- Kultura a sport

EKONOMICKÝ ROZVOJ

- *Podpora malého a středního podnikání - podpora podnikatelských aktivit v rovině obecné podpory, ale také v rovině pořízování ÚPO, kdy byly vymezeny vhodné plochy pro podnikatelské aktivity.*
- *Vytváření nových pracovních příležitostí, snížení nezaměstnanosti.*
- *Zachování zemědělské výroby.*
- *Využití potenciálu hlavních dopravních tahů.*

KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- *Podstatná část navržených akcí podporuje ochranu životního prostředí. Výsadba prvků ÚSES – IP – podpoří obnovu krajinného rázu a zvýší ekologickou a také estetickou funkci krajiny.*
- *Ochrana území před povodněmi.*
- *Podpora lesního hospodaření.*
- *Podpora obnovy a budování malých vodních nádrží v krajině.*

TECHNICKÁ A SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA

- *Jedná se o oblast, která je velice důležitá ať už z hlediska vytváření kvalitního urbánního prostředí, tak i z hlediska ochrany životního prostředí a zainvestování pozemků pro výstavbu bydlení, čímž je podpořen územní rozvoj obce.*
 - *zajištění kvality pitné vody,*
 - *systém čištění odpadních vod,*
 - *racionalizace odpadového hospodářství,*
 - *rekonstrukce a rozvoj bytového fondu,*
 - *udržení kvality dopravní obslužnosti,*
 - *rozvoj obchodu a služeb.*

KULTURA A SPORT

- *Jedná se o podporu turistického ruchu s vazbou na místní podmínky a atraktivitu (opravy, rekonstrukce a budování sportovních areálů a vybaveností, opravy památek,...),*
- *Posílení místních společenských a kulturních iniciativ,*
- *Propagace kulturních a sportovních akcí nadmístního významu,*
- *Rozvoj letní rekreace,*
- *Rozvoj pěší turistiky a cykloturistiky,*
- *Zlepšení vzhledu obcí.*

Navržené aktivity POV jsou v souladu a naplňují svým obsahem Plán rozvoje Mikroregionu Pobečví.

1.2. Program obnovy vesnice - údaje o vypracování, projednávání a schvalování vlastního programu obnovy vesnice, vztah občanů k programu

Program obnovy vesnice je navazujícím dokumentem na územní plán obce a vyjadřuje priority a záměry při směřování rozvoje obce ve střednědobém horizontu, který by měl přesahovat alespoň dvě volební období.

Zpracování POV bylo připravováno a diskutováno již delší dobu a sestávalo z následujících kroků:

1. rozhodnutí OZ zpracovat POV (OZ)
2. analýza území a podkladů pro zpracování POV (zpracovatel)
3. sestavení seznamu vhodných akcí POV (OZ, zpracovatel, občané)
4. vypracování POV (zpracovatel, v průběhu zpracování konzultováno se zástupci obce)
5. schválení vlastního POV (OZ)

Vypracování seznamu jednotlivých konkrétních akcí POV bylo dlouze a vážně diskutováno v rámci veřejných i pracovních zasedání OZ. Seznam vycházel také z jednotlivých požadavků občanů a zájmových skupin.

2. Společenský život

2.1. Kontinuita společenského života - udržování či obnova místních tradic, svátků a obyčejů, vytváření nových tradic

Historicky byla obec Dolní Újezd obcí samostatnou, od 1.1. 1976 funguje současné zřízení, kdy k Dolnímu Újezdu patří dvě místní části Skoky a Staměřice.

V obci jsou pravidelně pořádány společenské akce, na kterých se podílí všechny zájmové složky obce. Následující seznam akcí je toho důkazem:

Každoročně v měsíci únoru se koná **dětský karneval**, v květnu je připravena **besídka ke dni matek**, v obcích se zachovaly tradiční zvyky **stavění máje a kácení máje**, které je na počátku června spojeno s **dětským dnem**. Tradiční je i **velikonoční pomlázka** chlapců a dnes již docela vzácnou tradicí je **májkování**, kdy chodí děvčata s májkami po šmigrustu.

Významnou událostí je ve Staměřicích tradice **vodění medvěda** po obci s masopustním rejem masek a veselím. Tato akce byla přijata obyvateli s velkým zájmem a nadšením, koná se pravidelně šest týdnů před velikonočními svátky.

Každoročně slaví občané **hody**, dle patronů obce v Dolním Újezdě v říjnu (16.října na sv.Havla), na Skokách v červnu (24.června na sv.Jana) a ve Staměřicích v září (12.září je svátek Marie). Akce jsou organizovány členy místních spolků. Hodové slavnosti bývají v Dolním Újezdě spojené s tradicí posezení u cimbálky.

V listopadu se pravidelně koná **Hubertská mše**. První adventní neděli se slavnostně rozsvěcuje vánoční strom na návsi, počátkem prosince obcí chodí **Mikuláš**. A na Vánoce připravuje program **vánoční besídky** místní mateřská a základní škola, na Štěpána (2.svátek vánoční) se občané sejdou v kostele sv. Havla při příležitosti vánočního koncertu umělců z Brněnské konzervatoře.

Pro nejmladší občanky obce se uskutečňuje **vítání občánků** na půdě obecního úřadu.

Ze sportovních událostí můžeme uvést **turnaje** místních obyvatel: turnaj starosty ve stolním tenise, konaný o Vánocích, turnaje ve fotbale i pro mládež. Pro všechny věkové kategorie je jedenkrát ročně připraven **táborák**, většinou spojený se sportovní či společenskou akcí. Místní hasičský sbor uskutečňuje třikrát ročně **soutěže hasičů**, myslivecké sdružení pořádá **myslivecké dny** v červnu a v srpnu mohou občané navštívit **výstavu drobného zvířectva**.

Do budoucna se plánuje uskutečnit vánoční výstavku a vytvořit tak možnost předávání zkušeností a tradic mezi občany.

Plán akcí na rok 2008 je v současné době již zpracován a v zásadě vychází z loňského roku, pouze se musí vždy doladit termíny jednotlivých akcí v rámci obce a Mikroregionu Pobečví a Lipensko.

Jednotlivé akce jsou navštěvovány především samotnými obyvateli Dolního Újezdu a jeho místních částí, ale i občany sousedních obcí a Mikroregionu Pobečví a Lipensko.

2.2. Činnost spolková - počet občanských sdružení, druh a rozsah jejich činnosti, výsledky pracovní skupiny pro obnovu vesnice

Spolková činnost má v Dolním Újezdě určitou minulost a je v současnosti představována několika sdruženími, které již dlouhodobě vykonávají činnost. Jedná se o:

Sbor dobrovolných hasičů – v Dolním Újezdě a na Skokách jsou takto sdružení dospělí – muži, ve Staměřicích je sbor mužů, žen i mládežnický spolek. SDH pomáhá při organizování společenských a kulturních akcí, snaží se nalákat do svých řad děti a pracovat s nimi, koná kontroly hydrantů na vodovodu a aktivně se účastní brigád v rámci své činnosti.

TJ Sokol Dolní Újezd – spolek se soustřeďuje na kopanou a stolní tenis, pomáhá s organizací turnajů a úzce spolupracuje s obcí.

Myslivecké sdružení – počátky obecní honitby v Dolním Újezdě spadají do roku 1909. Sdružení pořádá vlastní myslivecké slavnosti a aktivně se účastní společenského života v obci.

Český svaz chovatelů – spolek působí od r. 1984, každoročně pořádá výstavu drobného zvířectva (drůbež, králíci, holubi).

2.3. Podpora obce - vydávání obecních novin, publikací, pohlednic, péče o kroniku, vedení knihovny, pořádání výstav, podpora činnosti spolků, propagace ideje obnovy vesnice a jejich výsledků

Významné akce a události obce jsou zachyceny na fotografiích jako doklad o bohaté kulturně-společenské a sportovní aktivitě v obci. Tyto fotografie a další podklady a materiály si mohou občané vypůjčit na Obecním úřadě, kde jsou k dispozici.

Obecní knihovna je umístěna v Dolním Újezdě v budově Obecního úřadu, má dostatečný výběr kvalitní literatury nejen pro děti, je přístupna 2x týdně, kdy si občané mohou vypůjčit knihy a přečíst časopisy. Internet je zde veřejně přístupný. Ve Staměřicích a na Skokách jsou obecní knihovny situovány v budovách hasičských zbrojnic, kde je knihovna přístupná 1x týdně.

Obec přispívá všem společenským organizacím kromě mysliveckého sdružení na činnost podle možností jednotlivých rozpočtů. Společenské organizace mají možnost využívat pro své aktivity prostory zbrojnic s klubovny (zejména SDH), chovatelé využívají svou klubovnu v areálu, TJ Sokol působí v areálu fotbalového hřiště, pro své aktivity mohou spolky využít i prostory kulturního domu Dolního Újezdu. Myslivci vlastní svoji mysliveckou chatu, kterou využívají a o kterou pečují.

Jednou do roka se v obci koná vítání občánků na půdě obecního úřadu, kde každé narozené miminko, respektive jeho rodiče slavnostně obdrží kytici květů a věcný dar.

Zástupci obce navštěvují občany při významných životních jubileích, dále se konají besedy s občany.

Propagace obnovy vesnice a její výsledky jsou zveřejňovány na vývěskách obce, obec se rovněž prezentuje na internetové stránce obce, odkaz na tuto stránku obsahují i webové stránky mikroregionů.

V roce 2006, při příležitosti 650 let od první dochované písemné zmínky o obci Dolní Újezd, vyšla publikace „Dolní Újezd - od minulosti k současnosti“, jejímž autorem je Mgr. Jan Štěpán, pracovník Zemského archivu v Olomouci.

Jelikož se obec nachází na značené cyklistické trase č.6058, zastupitelstvo se rozhodlo zkvalitnit cestovní ruch obcí a pořídilo v rámci Mikroregionu Lipensko dvě venkovní informační tabule se základními údaji a mapkou místa, letos pořídí tabuli třetí v rámci aktivit Mikroregionu Pobečví.

3. Aktivity občanů

3.1. Dobrovolná práce občanů - bezplatná i hrazená účast občanů na realizacích programů obnovy vesnic; vlastní aktivity občanů a spolků

Dobrovolná práce občanů se projevuje nejvíce při údržbě chodníků a zelených pásů před svými rodinnými domy v rámci celé obce. Ostatní akce se uskutečňují většinou v rámci komise obce a zájmových organizací, které pracují v obci podle svých možností a pomáhají zejména při zabezpečování kulturně společenských aktivit obce. Příkladem ochoty spolupracovat a zapojit se do života obce byly oslavy 650 let od první doložené písemné zmínky o obci, kdy byl uskutečněno i setkání rodáků.

3.2. Začlenění dětí a mládeže do života vesnice - spolupráce školy s obcí, vlastní iniciativy mládeže, způsob zapojení do programu obnovy vesnice

Ve Staměřicích je mateřská škola a v Dolním Újezdě první stupeň základní školy (do 4.třídy). V rámci svého školního působení děti a žáci zvelebují svou zahradu, sbírají odhozené papírky a ti starší vyhrabávají listí. Žáci základní školy se účastní celoročního sběru papíru, čímž přispívají k separaci komunálního odpadu.

Místní děti a mládež se podílejí na údržbě veřejné zeleně a dále na údržbě sportovního areálu společně s členy sdružení TJ Sokol. Tento spolek letos již podruhé uskutečnil ke dni země čištění příkop podél cest.

Děti a mládež využívají pro sportovní vyžití a trávení volného času stávající plochy sportovního areálu (fotbalové hřiště) a dále prostory kluboven pro mládež, jež fungují v každé místní části. Další možnosti kvalitní mimoškolní činnosti jim poskytují prostory školy, knihovny, areál bývalé sokolské zahrady v Dolním Újezdě a organizovaná činnost v rámci spolků.

Žáci a studenti se zapojují do programu obnovy vesnice v rámci pořádání výše uvedených kulturně společenských nebo sportovních akcí a dále jako účastníci akcí pořádaných složkami obce.

3.3. Péče o vesnickou pospolitost - udržování sousedských vztahů, péče o staré občany, pomoc sociálně slabým spoluobčanům

Zástupci obce navštěvují občany při významných životních jubileích, koná se vítání občánků obce, setkání s občany a řada dalších kulturních, společenských a sportovních aktivit.

K vesnické pospolitosti a udržování dobrých sousedských vztahů přispívá konání různých kulturně společenských a sportovních akcí, které dávají možnost setkávání občanů .

3.4. Spolupráce obce s občany - fungování obecních komisí, výchova a příprava pokračovatelů v samosprávě obce; průzkumy názoru občanů a mládeže, formy spolupráce

Při zastupitelstvu obce pracuje aktivně finanční a kontrolní výbor, na Skokách a ve Staměřicích jsou ustaveny osadní výbory, které si činnost organizují samy. V Dolním Újezdě funguje dále komise školská, kulturní, sociální a pro volnočasové aktivity, jež pomáhá s přípravou společenských akcí, a komise pro rozvoj venkova.

Konáním různých akcí společenského, kulturního a sportovního charakteru posiluje obec v občanech pocit sounáležitosti a patriotismu, a tím vytváří podmínky pro růst kvalitních osobností, které se mohou v budoucnu podílet na vedení obce.

Vedení obce zjišťuje názory občanů k jednotlivým problematickým bodům jednak na veřejných schůzích a schůzích zastupitelstva, které jsou veřejná a dále formou neustálého kontaktu s obyvateli, případně i anketními šetřeními názorů a postojů obyvatel.

4. Podnikání

4.1. Podnikání v zemědělství - charakteristika transformace, současný stav, ekofarmy, marketing místních zemědělských specialit, zapojení zemědělských podniků do realizace programu obnovy vesnice (zejména v péči o krajinu)

Struktura zemědělského půdního fondu je v řešeném území dlouhodobě stabilizovaná. Jedná se o intenzivně zemědělsky využívanou půdní držbu.

Na katastru Dolního Újezdu se nachází 659,9 ha zemědělské půdy. V obci hospodaří zemědělské družstvo Podzámčí, společnost Podzámčí, zemědělská a.s., Agrochov Jezernice a Troubecká hospodářská a.s.

Soukromých zemědělců zde hospodaří málo, jedná se o drobné zemědělce, jejichž provozy ve většině případů neovlivňují negativně okolní prostředí, hospodaří asi na 10% zemědělské půdy.

Lesní pozemky tvoří pouze malou část katastru (cca 2 %).

4.2. Nezemědělské podnikání, rozvoj řemesel - podnikatelské aktivity občanů, vytváření nových pracovních míst, nezemědělské aktivity zemědělských podniků, zapojení podnikatelů do realizace programu obnovy vesnice

V obcích podniká několik drobných subjektů v nezemědělských činnostech. V současné době působí v místní části Dolní Újezd: maloobchod smíšeným zbožím, pohostinství, prodej textilu, stolařství, autoopravna, zedník, malíř a natěrač, instalatér, na Skokách funguje maloobchod smíšeným zbožím, pohostinství, elektroinstalační práce, stavební projektant, zahradnictví, klempířství, výroba řeziva, ve Staměřicích – motorest, prodejna smíšeného zboží, stolařství a zámečnictví. Tyto společnosti komunikují a úzce spolupracují s OÚ.

Významným podnikatelským subjektem je firma TRUMF INTERNATIONAL, která zaměstnává přibližně 60 osob (z toho cca 10 místních) a zabývá se výrobou koření a potravinářských směsí, většina produkce směřuje na export. V místní části Dolní Újezd je dále situován velkosklad zeleniny.

Předpokládaný vývoj ekonomické aktivity počítá s malým nárůstem ekonomicky aktivních osob v produktivním věku a se snížením podílu vyjíždějících osob za pracovní příležitosti vytvořením pracovních příležitostí v místě bydliště (posílení výrobních služeb, čisté výroby a řemesel provozovaných ve stabilizovaných plochách zemědělské výroby a současně v rodinných domech).

4.3. Venkovská turistika - vytváření služeb, ubytování v soukromí, poskytování pohostinství, nabídky možností využití volného času, turistiky, cykloturistiky, sportu a oddechu

V současné době není v obci provozováno žádné zařízení agroturistických služeb či obdobná vybavenost. Obec nepatří mezi obce s rekreačním využitím území nadmístního významu.

Katastrálním územím prochází značené turistické trasy (červená na Lipník n.B., od Veselíčka vede nová žlutá nad hřištěm, směrem na motorest ve Staměřicích) a také místní částí Dolní Újezd projíždí cykloturistická trasa č. 6058. Území je pro turisty atraktivní zejména zachovalými památkami místního významu, své pozitivum má v blízkosti pramenu Odry. Zařízením, určeným pro občerstvení procházejících či projíždějících turistů, je motorest ve Staměřicích, restaurace na Skokách a pohostinství v Dolním

Újezdě. Jinak je otevřena prodejna potravin a smíšeného zboží v každé místní části. Nenachází se zde žádná lůžková kapacita určená pro veřejnost.

Rekreace nadmístního významu

V samotné obci není nabídka atraktivit pro cestovní ruch a rekreaci zastoupena. Na katastru se nenacházejí lokality chatových kolonií.

Rekreace místního významu

Úroveň podmínek pro místní rekreaci je velmi dobrá.

Místní rekreace má tyto formy:

- sportovní činnost na stávajících sportovních plochách (fotbalové hřiště),
- cyklistika - značená cyklotrasa,
- vycházky a pobyt v přírodě.

4.4. Přímé podnikání obce - vlastní hospodářská činnost

Obec neprovozuje žádnou vlastní hospodářskou činnost (kromě pronájmu svých budov či pozemků a péče o vodovod a kanalizaci).

5. Péče o stavební fond a obraz vesnice

5.1. Péče o historickou zástavbu - zachování původního půdorysu a panoramatu vesnice, péče o památkově chráněné objekty, stavby lidového stavitelství vytvářející místní ráz, detaily a tvarosloví staveb, rukodělné výrobky a charakteristické prostředí, stavební obnova a údržba venkovských staveb

Základním a závazným dokumentem, který obec pořídila pro zachování stávající urbanistické struktury obce a zachování jejích stavebních specifik, je schválený územní plán obce. Jedná se o dokument, který je závazný pro všechny stavební a navazující činnosti v území, a jeho případné změny jsou do značné míry věcí politické reprezentace obce.

Územní plán ve své koncepci zachovává původní urbanistickou a architektonickou koncepci obce a vhodně na ni navazuje návrhem rozvojových ploch pro jednotlivé funkce (bydlení, pracovní aktivity, zeleň a další). ÚPO také respektuje památky (kříže, sochy, památníky).

Stávající urbanistický výraz je převážně v původní struktuře představován řadovou zástavbou a řazením jednotlivých objektů kolem návěsního prostoru a dále domkařskou zástavbou. Novější výstavba (hlavně po roce 1945) je již spíše příměstská s izolovanými domy bez výrazných hospodářských částí.

Obec se vyjadřuje k veškeré stavební činnosti při stavebních řízeních a těsně spolupracuje s místně příslušným stavebním úřadem v Lipníku nad Bečvou.

Obec se dále snaží formou osvěty a debat usměrňovat stavební činnost v obci v souladu s původními hodnotami území.

5.2. Soulad v zástavbě - obnova původního rázu staveb, odstraňování stavebních nešvarů, cizích a městských prvků, vytváření stejnorodého prostředí vesnice

Obnova původního rázu vesnických objektů je součástí činnosti vedení obce a navazuje na její dlouhodobý záměr.

Stávající objekty se nijak zvláště původnímu rázu nevymykají (až na výjimky). Jedná se spíše o vhodnější volení materiálů a detailů než měnění celkové hmotové skladby objektů. Důležitou roli v tomto procesu hraje místně příslušný stavební úřad a osvětová činnost OÚ.

5.3. Nová zástavba - dodržení měřítko, stylu, tvaru a materiálů, typických pro obec, posilování souladu se stávající zástavbou

Nová výstavba se již řídí schváleným územním plánem a vhodně navazuje na své okolí. Z hlediska hmotového uspořádání, volení vhodných materiálů a detailů navazuje na původní hodnoty v území a tvoří důstojné pokračování rozvoje území ve změněných společenských podmínkách.

Jedná se téměř výhradně o stavby určené k bydlení v rodinných domech.

5.4. Organizační opatření - zabezpečení celkové harmonie prostředí obce, fungování stavební komise, poradců stavebníků, regulace stavebního řádu vesnice, pořízení návrhů stavebních řešení a motivačních skic

Regulace stavební činnosti jednak vychází ze zpracovaného územního plánu obce a jednak z požadavků na zachování a navázání na původní kulturně historické hodnoty v území tak, jak je definuje stavební zákon.

Obec postupně připravuje podkladové materiály pro připravované akce (POV). Obec s občany diskutuje o dalším rozvoji a směřování obce.

6. Občanská vybavenost, inženýrské sítě, doprava, úspory energií

6.1. Stav občanské vybavenosti - údržba, modernizace a dostavba stávajících objektů, záměry a realizace nových objektů

Stávající občanská vybavenost v obci je v zásadě vybudovaná. Činnost obce se směřuje na její zkvalitnění v rámci stávajících areálů a objektů jejich opravou, úpravou a případnou dostavbou, rekonstrukcí a dalšími stavebními zásahy.

Hlavní směry stavební činnosti jsou pak uvedeny v seznamu jednotlivých akcí POV, kde je charakterizován rozsah úprav a stavebních zásahů.

6.2. Inženýrské sítě - údržba stávajících sítí, záměry, opatření a realizace dostavby sítí, zkvalitňování dopravní vybavenosti, způsob likvidace splaškových vod

Veškeré inženýrské sítě jsou v území v majetku a správě jednotlivých správců inženýrských sítí s výjimkou kanalizace a vodovodu v místních částech Skoky a Staměřice, které jsou v majetku a správě obce .

Obec koordinuje s jednotlivými správci inženýrských sítí své stavební záměry a záměry ostatních stavebníků a správců dalších sítí.

6.3. Odpadové hospodářství - koncepce a provoz odstraňování odpadů, organizační opatření, ekologická výchova

Svoz odpadu a skládkování

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, stanovuje povinnosti právnických a fyzických osob při nakládání s odpady a podmínky pro předcházení vzniku odpadů. Dále stanovuje mj. pravomoc obcí v oblasti nakládání s odpady.

Svoz odpadu v místních částech dnes zajišťuje Obec Dolní Újezd 1x za týden. Odpad je ukládán do nádob (kontejnerů) a je odvážen akreditovanou firmou.

Třídění odpadu v řešeném území není situována, separace odpadu je organizována na úrovni obce. Prvotní separaci představují nádoby na separovaný odpad umístěné v každé místní části na ploše přístupné dopravně pro odvoz, i pro obyvatele obce.

Zvlášť nebezpečné a nebezpečné odpady jsou odváženy 2x do roka. Sběrný dvůr odpadů není v obci v současné době situován. Odvoz stavebního odpadu si zajišťují občané dle potřeby sami.

Na poli nakládání s odpady je ve správním území Dolního Újezdu potřebné:

- zamezit vytváření divokých skládek, i formou represivních opatření.

Na řešeném území není v provozu řízená skládka odpadu. Domovní odpad je ukládán do nádob – kontejnerů - a odvážen na řízenou skládku mimo k.ú. Dolní Újezd, Skoky i Staměřice.

6.4. Úspory energií - kroky vedoucí k úsporám, zavádění netradičních zdrojů energie

Úspory energií jsou v současné době v obci realizovány vhodnými opatřeními s důrazem na ekonomičnost a úspornost provozování stávajících systémů vytápění a zásobování dalšími médii.

V budoucnu (v návaznosti na popis jednotlivých akcí) je uvažováno se zateplením některých (celoročně) využívaných objektů (ať již obecních nebo i soukromých RD), čímž by došlo k výrazné úspoře energií, a tím k ochraně životního prostředí a samozřejmě k finančním úsporám v provozní výdajové části obce (v obecních objektech).

7. Péče o veřejné prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci

7.1. Udržování, čistota a pořádek na veřejných prostranstvích v obci a navazujících soukromých pozemcích, květinová výzdoba veřejných prostranství i soukromých domů a pozemků, udržování drobných sakrálních objektů, památníků, výtvarných děl, drobné architektury, oplocení, ohradních zdí

Údržbu, čistotu a pořádek na veřejných prostranstvích zajišťuje OÚ prostřednictvím placených sil. Část veřejných prostranství (zeleň před objekty na návsi, chodníky,...) si udržují občané sami v rámci navazujících pozemků nebo nemovitostí.

Květinovou výzdobu jako i opravy a výstavby oplocení a ohradní zdi si zajišťují jednotliví majitelé nemovitostí.

O údržbu památek se stará obec v rámci údržby o svůj majetek ve spolupráci s občany.

7.2. Nové úpravy veřejných prostranství - vytváření míst setkávání občanů, míst klidu a oddychu, míst her mládeže, sportovišť

V rámci přijatého POV jsou navrženy akce týkající se nové úpravy veřejných prostorů, které mají nejen zkvalitnit obytné prostředí, ale navíc musí vytvořit prostředí pro společenské kontakty obyvatel obce. Kromě prostoru návsi dále k sociálním kontaktům mezi občany bude docházet v rámci úprav stávajícího sportovního areálu, které je také možno zařadit do úprav veřejných prostorů.

Řešení těchto samostatných ploch musí navodit jednotný ráz působení veřejného prostoru návsi s funkčním a provozním propojením.

7.3. Zeleň - udržování stávající vzrostlé zeleně, výsadba nové zeleně, zachování původních druhů ovocných stromů, udržování zelených ploch, trávníků

Údržbu stávající veřejné zeleně provádí obec s vlastními silami ve spolupráci s majiteli jednotlivých nemovitostí, kteří si udržují plochy veřejné zeleně před svými objekty.

Údržbu ploch zeleně ve stávajících areálech sportu a rekreace a u stávajících objektů občanské vybavenosti zajišťuje obec také svými silami za přispění jednotlivých spolků, které je také využívají.

Zeleň veřejně přístupná (*veřejná zeleň*) ve volných plochách je zastoupena poměrně málo, tvoří ji parková výsadba kolem římskokatolického kostela na návsi v místní části Dolní Újezd a dále u budovy obecního úřadu. Menší, dobře udržované plochy zeleně lemují místní komunikace, uvažuje se s jejich rozšířením, navrženy jsou nové plochy veřejné zeleně, které doplní nově navržené obytné zóny. V těchto plochách veřejné zeleně je nejvhodnější výstavba malých odpočivných ploch včetně drobných dětských hřišť s průlezkami, pískovištěm, houpačkami, lavičkami atd.

Zeleň na pozemcích občanského vybavení je *vyhrazenou zelení*, kterou představuje zeleň ve sportovním areálu, zeleň hřbitova, dále pak plochy zeleně v areálu MŠ a ZŠ. Vše dobře udržované.

Užitková zeleň zahrnuje plochy zahrad, sadů a záhumenků, jež tvoří značnou část území a mnohdy plní protierozní funkci. Podobně jako zeleň remízků a doprovodné zeleně, tvoří i tato kategorie zeleně důležitý přechodový prvek mezi urbanizovanou a neurbanizovanou krajinou.

V současné době můžeme konstatovat, že k úbytkům zeleně vlivem zemědělství v podstatě již nedochází, ve srovnání s uplynulými léty, kdy se intenzifikací zemědělské výroby dospělo ke značné jednotvárnosti krajiny a působení větrné a vodní eroze. Nyní by měl z tohoto hlediska nastat zásadní obrát, a to systematické zakládání nové *krajinné zeleně* s vyšším zastoupením ekostabilizačních prvků.

Jelikož plochy lesních pozemků pokrývají jen 15,6 ha řešeného území, navrhuje se část pozemků k zalesnění (plochy navazující na stávající lesní pozemky a zbytkové plochy zemědělské půdy kolem nově vybudované rychlostní komunikace R35).

Významnými krajinnými a ekologicky stabilizujícími prvky jsou také plochy zeleně remízků a náletové zeleně, vyznačují se přirozenou skladbou dřevin a porostů, a břehové a doprovodné porosty vodních toků a vodních ploch. Rovněž doprovodná zeleň komunikací má mnohdy charakter náletové zeleně, je tvořena převážně ovocnými stromy, jež je třeba obnovovat a doplňovat.

Jako *zvláštní plochy zeleně* jsou označeny významná lesní a luční společenstva, vybrané krajinné segmenty jsou lokality, které tvoří typický krajinný ráz, mají zvýšenou krajinařskou hodnotu a jsou součástí kostry ekologické stability dané oblasti. V k.ú. řešených obcí není registrován žádný významný krajinný prvek.

Součástí POV je i úprava ploch veřejné zeleně, které vzhledem ke svému okolí plní také významnou funkci estetickou, hygienickou i mikroklimatickou.

7.4. Přírodní prvky - údržba vodních toků, břehových porostů, rybníčků, přírodních útvarů

V rámci POV a v rámci priorit obce jde o vyřešení odvádění likvidace odpadních vod.

8. Péče o krajinu

8.1. Zemědělské a lesní pozemky - šetrné obhospodařování, příprava či realizace protierozních úprav, členění honů, obnova luk, výsadba lesů.

Všechny stávající lesní pozemky (PUPFL) jsou respektovány. Jejich další rozvoj a ochrana je dána navrženým ochranným režimem ÚSES a dále jednotlivými oborovými dokumenty rozvoje lesů.

Veškeré činnosti v lesích musí být v souladu se zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

Výchozím podkladem při ochraně zemědělského půdního fondu při územně plánovací činnosti jsou bonitované půdně ekologické jednotky.

Veškeré činnosti v plochách zemědělského půdního fondu musí být v souladu se zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších právních předpisů.

8.2. Územní systém ekologické stability - stav projekční přípravy (generely a plány ÚSES, návrhy obnovy krajiny, projekty komplexních pozemkových úprav) a skutečná realizace (výsadba nových biokoridorů, interakčních prvků, břehových porostů)

Základním dokumentem, který řeší požadavky ochrany životního prostředí, ÚSES a protierozní úpravy, je územní plán obce. ÚPO vymezuje jako závaznou část dokumentace systém ÚSES, který vychází z podkladů ÚPN VÚC Olomoucké aglomerace, zpracovaného generelu ÚSES přerovského okresu a dále z místních podmínek a míry podrobnosti zpracování ÚPO.

Územní systém ekologické stability krajiny (ÚSES) je v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, definován jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní (lokální), regionální a nadregionální systém ekologické stability. Základními skladebnými částmi (prvky) ÚSES, tvořícími jeho povinnou součást jsou biocentra a biokoridory. Doplnkovými skladebnými částmi ÚSES jsou interakční prvky.

Jednotlivé prvky ÚSES vytvářejí podmínky pro vytváření protierozních opatření, jež jsou pak dále rozpracovávány v rámci chystaných komplexních pozemkových úprav.

Důležitým úkolem z hlediska budoucího vytváření ÚSES je zpracování dalších stupňů projektové dokumentace, zejména jako součásti návrhu komplexních pozemkových úprav. V rámci komplexních pozemkových úprav pak může dojít ke korekci nebo upřesnění průběhu ÚSES s ohledem na nově vznikající vztahy k pozemkům. Nutná je rovněž průběžná koordinace návrhu ÚSES s okolními obcemi. Realizace územního systému ekologické stability je veřejně prospěšným opatřením.

8.3. Ostatní opatření k utváření kulturní krajiny - výsadba stromořadí, péče o vodní toky, rybníky a mokřady, opatření vodohospodářská a protipovodňová, obnova křížových cest, božích muk.

Součástí POV v oblasti údržby a péče o krajinu je také nutná péče o stávající prvky krajiny a provádění jejich postupné obnovy a údržby. Jedná se o stávající vodní toky, stromořadí a aleje v rámci cestní sítě a mezi a dále plochy stávající krajinné zeleně, ať již jako součástí ÚSES nebo mimo tento ochranný režim. Postupně budou ve spolupráci s SSOK prováděny údržby a nové výsadby alejí a stromořadí kolem silnic.

Všechny výsadbový materiál bude vycházet z místních poměrů (stanoviště, okolní vhodná výsadba,...) a bude navazovat na koncepci původní kulturní krajiny a na koncepci generelu ÚSES.

Podklady:

- Územní plán obce Dolní Újezd
- PRÚOOK – Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje
- Plán rozvoje Mikroregionu Lipensko, Plán rozvoje Mikroregionu Pobečví
- Konzultace s vedením obce
- Další pokladové materiály a dokumenty
- Vlastní průzkumy zpracovatele

Seznam navržených akcí POV – DOLNÍ ÚJEZD:**A1 Péče o stavební fond**

- A1.1 OPRAVA, REKONSTRUKCE NEBO DEMOLICE OPUŠTĚNÉ BUDOVY BÝVALÉ ŠKOLY Č.P. 52
- A1.2 OPRAVA A REKONSTRUKCE BUDOVY KULTURNÍHO DOMU
- A1.3 OPRAVA, REKONSTRUKCE, MODERNIZACE NEBO ÚDRŽBA BUDOV OBČANSKÉ VYBAVENOSTI V MAJETKU OBCE

A2 Inženýrské sítě a technická infrastruktura

- A2.1 OPRAVA A DOBUDOVÁNÍ OBECNÍHO ROZHLASU
- A2.2 OPRAVA A DOBUDOVÁNÍ VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ
- A2.3 VYBUDOVÁNÍ DOPLŇKOVÉHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU OBCE
- A2.4 VYBUDOVÁNÍ KOŘENOVÉ ČOV (BIOLOGICKÝCH RYBNÍKŮ) STAMĚŘICE A KOŘENOVÉ ČOV (BIOLOGICKÝCH RYBNÍKŮ) PRO DOLNÍ ÚJEZD
- A2.5 DOBUDOVÁNÍ KANALIZAČNÍ SÍTĚ
- A2.6 VYBUDOVÁNÍ INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ V LOKALITĚ B3 K.Ú.DOLNÍ ÚJEZD A B3 A B4 V K.Ú. STAMĚŘICE VČETNĚ PŘÍJEZDOVÝCH KOMUNIKACÍ
- A2.7 REKONSTRUKCE VODOVODU SKOKY - STAMĚŘICE
- A2.8 PROVĚŘENÍ, PŘÍP. VYBUDOVÁNÍ SBĚRNÉHO DVORA ODPADŮ

A3 Dopravní infrastruktura

- A3.1 OPRAVA A REKONSTRUKCE, PŘÍP.DOBUDOVÁNÍ CHODNÍKŮ
- A3.2 OPRAVA MÍSTNÍCH OBSLUŽNÝCH KOMUNIKACÍ
- A3.3 VYBUDOVÁNÍ CYKLOTRASY

A4 Veřejná prostranství – veřejné prostory v obci

- A4.1 ÚPRAVA A REKONSTRUKCE NÁVSI V DOLNÍM ÚJEZDĚ
- A4.2 VYBUDOVÁNÍ VÍCEÚČELOVÉHO HŘIŠTĚ A OBNOVA SPORTOVNÍHO AREÁLU V MÍSTNÍ ČÁSTI DOLNÍ ÚJEZD
- A4.3 REKONSTRUKCE HŘBITOVA

A5 Zeleň a přírodní prvky v obci, životní prostředí

- A5.1 ÚPRAVA PLOCHY ZELENĚ V LOKALITĚ SPORTOVNÍHO AREÁLU V NÁVAZNOSTI NA JEHO REKONSTRUKCI
- A5.2 PÉČE A KONZERVACE VÝZNAMNÝCH STROMŮ OBCE

A6 Péče o krajinu a protipovodňová opatření

- A6.1 VÝSADBA ZELENĚ PODÉL ÚČELOVÝCH KOMUNIKACÍ (POLNÍCH CEST)

A7 Péče o kulturní památky a památky místního významu

- A7.1 ÚPRAVY A ÚDRŽBA KOSTELA SV.HAVLA V DOLNÍM ÚJEZDĚ, KAPLE SV.J.NEPOMUCKÉHO VE SKOKÁCH A KAPLE NANEBEVZETÍ P.MARIE VE STAMĚŘICÍCH
- A7.2 ÚDRŽBA, OPRAVA A REKONSTRUKCE PAMÁTEK MÍSTNÍHO VÝZNAMU

Poznámka:

seznam akcí není konečný, bude aktualizován podle potřeb obce

seznam nevyjadřuje závaznou posloupnost realizace jednotlivých akcí. Pořadí realizace akcí bude určováno potřebou obce, finančními možnostmi obce a možnostmi získání finančních příspěvků v tom kterém roce.

odhad nákladů bude zpřesňován po vypracování jednotlivých projektových dokumentací. Náklady jednotlivých akcí jsou zaříděny do jednotlivých skupin dle předpokládaných nákladů:

- I. do 0,5 mil. Kč
- II. 0,5-1,0 mil. Kč
- III. 1,0-2,0 mil. Kč
- IV. 2,0-3,0 mil. Kč
- V. nad 3,0 mil. Kč

(v odhadu nákladů nejsou promítnuty případné výkupy pozemků do vlastnictví obce a DPH)

doba realizace je navržena pouze orientačně a bude se zpřesňovat podle potřeb a možností obce